

Povolání Proroka Jeremjáše

1. čtení: Ezechiel 3,16-21

kázání: Jeremjáš 1,4-8 "Dříve než jsem tě vytvořil v životě matky, znal jsem tě, dříve než jsi vyšel z lůna, posvětil jsem tě, dal jsem tě pronárodům za proroka." Nato jsem odpověděl: "Ach, Panovníku Hospodine, nevím, jak bych mluvil. Jsem přece chlapec." Ale Hospodin mi řekl: "Neříkej: Jsem chlapec. Všude, kam tě pošlu, půjdeš, a všechno, co ti přikážu, řekneš. Neboj se jich, já budu s tebou a vysvobodím tě, je výrok Hospodinův."

Bratři a sestry,

už jsem tu za poslední dobu hodněkrát mluvil o prorocích. A stejně mě to pořád fascinuje a pořád jsou pro mě otázkou. Všichni ti starozákonní Izajášové, Ezechielové a Abakukové. To, co jsem četl je taky z knihy biblického proroka. Jeho jméno bylo Jeremjáš. Jeremjášův tatínek se jmenoval Chilkijáš a byl božím knězem (farářem?) ve městě Anatót. No a když byl Jeremjáš ještě mladý, jak v Bibli čteme, stalo se k němu slovo Hospodinovo. To znamená, že k němu Pán Bůh promluvil. Takhle se stal Jeremjáš prorokem, Bůh k němu začal mluvit.

Nám, kteří chodíme do kostela a čteme si Bibli doma to asi tak nepřijde a na tak dětinskou otázku, která u toho každého normálního člověka dneska napadne, bychom se asi báli zeptat, kdyby nás napadla. Ale na jedné nedělní škole nějak podobně začal jeden farář povídání o jiné postavě z Bible a nějaké dítě se necítilo hloupě a klidně se ho zeptalo: A dneska už Pán Bůh k lidem nemluví? To je, sestry a bratři otázka do pranice. Mluví k lidem ještě Pán Bůh dneska tak, jako mluvil k Jeremjáši? Co myslíte? A jestli už takhle ne, proč ne? Nejsme tak hloupý, abych podle sebe a svých zkušeností nějak Pána Boha rámoval. Já to totiž nikdy nezažil, že bych uslyšel z nebe nebo z hořícího keře hlas, který by mi řekl... No, co by mi vlastně řekl? Co bych chtěl slyšet? K čemu by mi to bylo? Nejspíš bych začal mít strach o svoje psychické zdraví.

Samozřejmě, nikdo z nás není prorok Jeremjáš. Nedostali jsme za úkol promlouvat ke králům a královstvím, k celému národu, zvěstovat Boží soudy a pak zase Boží milosti. A tak by se možná dalo říci: Díky Bohu za to, že nemusím slyšet jeho hlas a nemusím potom dělat a zakoušet takové věci, jako ti bibliční proroci. A Bůh už dneska k lidem takhle stejně nemluví. Můžou si ta Božíslova přečíst v Bibli a nebo ještě jednoduššeji, můžou zajít do kostela a tam je řekne pan farář. Konec. Vážně? Pokud ano, pak je možná opravdu konec. Konec s naší vírou, s tím, co to víra opravdu znamená. Protože důležitým rozměrem víry je důvěra. A důvěra, to je vztah. A jak chcete mít vztah k někomu, kdo vám nic neříká? A kdo po vás nic nechce? A po kom vlastně ani vy nic nechcete, když se zrovna neděje něco, s čím si nevíte rady?

Ano, věřím, že ke každému člověku Bůh promlouvá. Ano, většinou tiše, dá se to přeslechnout, dá se dělat, jakože nic. A někdy si k tomu promlouvání používá naše modlitby, někdy slova lidí okolo mě, a dost často právě ta slova Bible. Vždyť jí říkáme Slovo Boží. A ano, nejsme prorok Jeremjáš. Ale náš úkol, úkol každého jednoho věřícího, toho který nese jméno Ježíše Krista, toho, který si říká křesťan, je velice podobný úkolu Jeremjášově. Máme svědčit o Pánu Bohu. Máme ho zrcadlit, být jeho obrazem. A někdy i být jeho troubou. Říci nahlas Boží pohled na věci, které se okolo dějí a se kterými Pán Bůh velice souhlasí a nebo velice nesouhlasí.

A tak si tvrdím říci, že i nám platí ta slova, která Bůh řekl Jeremjášovi, když ho povolával za proroka. Že i každému jednomu křesťanovi i tady v Soběslavi platí: "Dříve než jsem tě vytvořil v životě matky, znal jsem tě, dříve než jsi vyšel z lůna, posvětil jsem tě, dal jsem tě pronárodům za proroka." Nato jsem odpověděl: "Ach, Panovníku Hospodine, nevím, jak bych mluvil. Jsem přece chlapec. Dívka." Ale Hospodin mi řekl: "Neříkej: Jsem chlapec. Všude, kam tě pošlu, půjdeš, a všechno, co ti přikážu, řekneš. Neboj se jich, já budu s tebou a vysvobodím tě, je výrok Hospodinův."

Přemýšlejme o těch slovech. Co pro nás znamenají? Co pro nás můžou znamenat? Napadají mě tři věci. To první: Znal jsem Tě dřív, než ses narodil, než ses narodila – a znám Tě stále. Bůh o nás ví. Věděl o nás dřív, než my sami, než jsme toho byli vůbec schopni. Nejsme tu náhodou a nejsme tu sami. Možná to někomu může znít jako laciná útěcha pro ty, kteří nevládají život a tak potřebují věřit. Možná. Ale je to nádhera. My nemusíme sami sebe považovat jen za náhodný shluk atomů, molekul, sloučenin a pocitů. Nejsme náhoda ani nehoda něčeho, čemu si lidé zvykli říkat příroda. A nejsme sami v černém obrovském a skoro prázdném vesmíru. Ani v černu těch svých smutných myšlenek, když jsou všichni lidé pryč. Nejsme tu náhodou a nejsme

tu sami. Ještě další dopad mají nebo mají mít tato Boží slova. Pro Pána Boha jsem to byl já už v mamčině bříšku. Již jako plod v děloze jsem byl pro Boha člověkem. A děkuji, že mi nikdo v té děloze neublížil, že mě nezabil.

To druhé, ta Jeremjášova výmluva (nebo omluva?): Jsem chlapec. To nemuselo nutně znamenat příliš mladý. Ono to mnohem spíš znamenalo: Jsem začátečník, ještě nevím co a jak s Bohem, jsem nýmand, nejsu dost dobrý. To bylo na místě. Všimněte si, co na to říká Bůh. On Jeremjášovi nepodsouvá, že to není pravda. Nepovzbuzuje ho, že to tak není, že už přece jenom něco zažil, něco zná, někdo je. Ne. Mnohem spíš z těch slov můžeme vyčíst. Ano, jsi nýmand, nejsi dost zkušený, inteligentní, moudrý, dost dobrý. Ale já jsem, říká Bůh. To, že o mně budeš svědčit, nezáleží na tvých kvalitách ale na mých. A to, že sám sebe nevidíš jako borce, to je nejlepší, a možná jediný dobrý předpoklad, abys šel a byl Boží troubou. Nejsme to my, kdo mají být dokonalí. Ale máme zvěstovat dokonalého Boha.

To třetí: Já budu s Tebou, říká Bůh. A to je ze všeho nejvíc. A to chci i já ze všeho nejvíc. Aby byl Bůh se mnou. Víte, na tom Božím bytí s člověkem, a zvláště s Božím služebníkem, je ale něco zvláštního. Čteme to tak v Bibli o všech jeho služebnících a o těch největších nejvíc. A čteme to tak i zde u proroka Jeremjáše. Víte, co předchází té větě: Já budu s tebou? Slova: Neboj se jich. To znamená, že bude koho se bát. Že budou problémy. Že budou i nepřátelé. Stejně, jako to měli všichni ostatní boží služebníci a ti největší nejvíc. A ze všech nejvíc sám Boží syn. Bůh se s člověkem setkává mnohem častěji na dně lidských sil než v mlze a oparu nebeském. Tam, kde už nemůžeme dál, kde už jenom padáme hloub a hloub, kde všechno okolo jenom křičí, že žádný dobrý a milující Bůh není. Právě tam je Bůh nejbliž a právě tam je setkání s ním nejhlubší. A On nedovolí, abys spadl na dno. A Tvůj pád dokáže změnit v let nad propastí, v let až do těch oblačných výšin.

Nejsme náhoda ani nehoda bezcitné přírody. Nejsme sami. Bůh o nás věděl a stále ví. Nejsme dokonalí, nejsme dost dobří. Ale On je. Jsou a budou problémy, starosti i nepřátelé. Ale: Neboj se! Neboj se jich, já budu s tebou a vysvobodím tě, je výrok Hospodinův. Tak běž, Jeremjáši.

Amen